Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) judecător: C.Valah
Dosarul nr. 2ac-12/24
2-22166453-02-2ac-10012024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

11 februarie 2025

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Ala Malîi

examinînd în procedură scrisă, fără dezbateri publice, în lipsa participanților la proces, cererea de apel declarată de reprezentantul apelantului, ”Moldavian AutoTest” societate cu răspundere limitată, Stanislav Belenco, împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 aprilie 2023, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societate cu răspundere limitată ”Rotalin gaz Trading” împotriva ”Moldavian AutoTest” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea prejudiciului,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile din acțiune:

La data de 14 noiembrie 2022 societatea cu răspundere limitată ”Rotalin gaz Trading” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ”Moldavian AutoTest” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea prejudiciul material și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat, că la 7 iunie 2022 pe terenul cu nr. cadastral 55241011783 din r-l. Ialoveni, s. Nimoreni, pîrîtul fiind angajat pentru a efectua lucrări de terasament a deteriorat conducta de gaze subterană cu presiune înaltă D-110 PE.

Reclamanta a relatat, că dirigintele de șantier Buraga Ion a anunțat reclamantul despre deteriorarea gazoductului, iar în jurul orelor 10.34 angajații reclamantului au întocmit actul de depistare a gradului de deteriorare, fiind constatat că a fost deteriorată conducta de gaze subterană cu presiune înaltă D-110

PE, în urma lucrărilor de terasament cu excavatorul, n/î CE 516, condus de Plugaru Ion, angajat de pîrît.

Reclamanta a menționat, că la locul incidentului a fost prezent Belenco S., administratorul pîrîtului, care a comunicat că lucrările au fost efectuate în baza Proiectului nr.13 din 19.05.2022 și a confirmat că a fost deteriorată conducta de gaz. Totodată, dirigintele de șantier Buraga Ion a comunicat că în timpul lucrărilor de terasament a fost deteriorată o conductă de gaz indicată în Proiect.

A mai declarat, că în urma incidentului a acționat ca unitate de distribuție autorizată teritorial (OSD) și a îndeplinit toate lucrările necesare în vederea restabilirii gazoductului și reluarea furnizării gazelor naturale în urma acțiunilor neglijente ale pîrîtului, fiindu-i cauzat un prejudiciu în sumă totală de 89 940,64 lei, format din pierderi de gaze naturale 40 093,44 lei și cheltuieli de reluare a furnizării gazelor naturale de 49 847,2 lei, prejudiciu pe care pîrîtul nu l-a reparat pînă în prezent.

Reclamantul a comunicat, că despre necesitatea achitării prejudiciului pîrîtul a fost informat prin somațiile nr.267 din 01.08.2022 și nr.338 din 19.09.2022.

A completat, că pîrîtul nu a solicitat de la reclamant acordul la efectuarea lucrărilor de terasament, iar la momentul tratativelor Belenco S. (administratorul pîrîtului) a prezentat o copie color a Planului topografic din 08.02.2022, pentru proiectarea casei de locuit din 08.02.2022, unde nu este indicat nici un gazoduct, deține Certificat de urbanism din 23.03.2022 și Autorizație de construcție din 08.06.2022, respectiv a fost convins că nu existau impedimente la valorificarea dreptului său de proprietate.

Subsidiar a menționat, că pe Planul topografic din 08.02.2022, elaborat de SRL „Topo Proiect”, în mod eronat nu sunt indicate rețelele subterane de presiune înaltă și medie amplasate pe terenul proprietate privată cu nr. cadastral 55241011783, cu toate acestea este ilustrată conducta de gaze subterană cu presiune înaltă D-110 PE, amplasată pe teritoriu public (drum).

Totodată, reclamanta a remarcat, că pentru conducta de gaze de presiune joasă la fel este instituită zonă de protecție a rețelelor de gaze naturale, astfel, avînd Planul topografic din 08.02.2022, pe care este indicată conducta subterană de gaze naturale de presiune joasă, conform legislației pîrîtul era obligat să depună cerere pentru eliberarea acordului la executarea lucrărilor cu cel puțin 7 zile lucrătoare înainte.

De asemenea, pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor de gaze naturale, pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, în conformitate cu *Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale*, se stabilesc zone de protecție a rețelelor de gaze naturale conform legislației, iar în scopul protecției rețelelor de gaze naturale, persoanelor fizice și juridice li se interzice fără acordul operatorului de sistem: să efectueze

construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale; să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale.

Reclamanta a accentuat, că Planul topografic din 08.02.2022, elaborat de SRL „Topo Proiect" nu este coordonat sau avizat de nici o instituție: administrația publică locală; organizațiile care dețin și/sau deservesc rețele de infrastructură tehnico-edilitară (conducte de gaze naturale, rețele electrice, rețele de telecomunicații, apeduct, canalizare etc.). Or, coordonarea planului topografic cu instituțiile menționate exclude posibile avarii în urma lucrărilor de terasament ce pot prezenta pericol pentru viața, sănătatea oamenilor și pot cauza daune materiale semnificative, respectiv în procesul de exploatare a rețelelor de gaze trebuie respectate normele de deservire, conductele de gaze fiind marcate corespunzător prin semne distinctive.

În încercarea de a soluționa amiabil litigiul reclamanta a contactat telefonic pîrîtul, inclusiv au fost duse tratative la oficiul reclamantului pentru a putea aplana amiabil litigiul în cauză, însă fără rezultat, respectiv reclamantul constată epuizarea mijloacelor extrajudiciare de soluționare a litigiului și imposibilitatea recuperării prejudiciului cauzat, astfel s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

În raport cu condiția dovedirii caracterului cert al prejudiciului, reclamantul menționează că în confirmarea cuantumului prejudiciului prezentă actele confirmative ale lucrărilor realizate, inclusiv calcule ce identifică prejudiciul solicitat în speță, pe articole de cheltuieli și modalitatea/formula de calcul, cuantumul prejudiciului material cauzat reclamantului constituind în total suma de 89 940,64 lei.

În baza celor expuse societatea cu răspundere limitată "Rotalin gaz Trading" a solicitat încasarea de la societatea cu răspundere limitată "Moldavian AutoTest" în beneficiul său a prejudiciul material în sumă de 89 940,64 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 2 698,22 lei.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 aprilie 2023 s-a admis acțiunea înaintată de societatea cu răspundere limitată „Rotalin Gaz Trading" împotriva societății cu răspundere limitată „Moldavian Auto Test" privind încasarea datoriei. S-a încasat de la societatea cu răspundere limitată „Moldavian Auto Testîn beneficiul societății cu răspundere limitată „Rotalin Gaz Trading" datoria la prejudiciul material cu titlu de pierderi de gaze naturale în mărime de 40093,44 lei, cheltuielile privind reluarea furnizării gazelor naturale 49847,20 lei și cheltuielile de judecată privind taxa de stat 2698,22 lei, în total 92638,86 lei.

Pretențiile din cererea de apel:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 19 mai 2023 reprezentantul societății cu răspundere limitate „Moldavian Auto Test", administratorul Belenco Stanislav, a depus cererea de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 aprilie 2023, solicitînd casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea cererii de apel reprezentantul apelantului a indicat că instanța de fond a dispus încasarea unui pretins prejudiciu material în contul societății cu răspundere limitată „Rotalin Gaz Trading" ca urmare a deteriorării conductei de gaze subterane cu presiune înaltă D-110 PE, dar nu a constatat în ce raport juridic se află societatea cu răspundere limitată „Rotalin Gaz Trading" şi ce drept deţine/dacă deţine asupra conductei de presiune înaltă din deteriorată.

În acest context a menționat că dreptul de a solicita încasarea unui prejudiciu în urma deteriorării conductei de gaze subterane cu presiune înaltă D-110 PE îl are doar proprietarul bunului deteriorat sau persoana delegată de către proprietar.

Consideră că instanţa de fond nu a elucidat şi nu a constatat dacă societatea cu răspundere limitată „Rotalin Gaz Trading" este sau nu proprietar sau cel puţin gestionar împuternicit al conductei de gaz cu dreptul de a solicita încasarea unui eventual prejudiciu cauzat prin deteriorarea conductei. Or, neprezentarea a nici o probă şi lipsa calităţii de subiect a intimatului asupra dreptului subiectiv de a solicita încasarea prejudiciului are drept consecinţă respingerea acţiunii ca fiind nefondată.

La fel, consideră că în speță nu există şi nu a fost probată fapta ilicită şi vinovăţia apelantului, iar instanţa de fond în mod eronat a aplicat prezumţia din cadrul art. 2022 Cod Civil.

Contrar concluziei eronate a instanţei de fond, apelantul a accentuat că lucrările de excavare pe teren pentru construcţii privat au fost efectuate doar după ridicarea planului topografic pentru proiectarea casei de locuit din 08.02.2022, a fost solicitat şi obţinut certificatul de urbanism pentru proiectare, autorizaţie de construire nr. 12 din 12.10.2020 şi nr. 14 din 08.02.2022, eliberată de către Primăria satului Nimoreni, în care nu a fost indicată nici o reţea de gaze naturale de presiune înaltă, ce ar traversa terenul proprietate privată al apelantului sau interdicţie de a efectua lucrări de construcție.

A mai menționat că acordul actualului proprietar sau a foștilor proprietari ai terenului nu a fost luat în scopul de a amplasa conducta dată pe un teren privat.

A consemnat că societatea cu răspundere limitată „Moldavian Auto Test" a efectuat absolut toate acțiunile legale referitor la demararea construcției casei de locuit pe teren proprietate privată, însă din cauza faptului că societatea cu răspundere limitată „Rotalin Gaz Trading" nu a transmis informaţia topografică către autorităţile locale, deşi avea această obligaţie, apelantul nu avea de unde să

cunoască faptul că terenul său, fără acordul proprietarilor a fost instalată conducta de gaze subterane cu presiune înaltă D-110 PE, conductă care lezează grav dreptul de proprietate al apelantului, astfel instanţa de fond în mod ilegal, în lipsă de faptă ilegală, de vinovăţie a dispus încasarea unui presupus prejudiciul calculat unilateral de către intimată şi acceptat ilegal de către instanţa de fond.

La cererea de apel reprezentantul intimatei societatea cu răspundere limitată „Rotalin Gaz Trading" a prezentat referință, prin care și-a exprimat dezacordul cu argumentele expuse în cererea de apel, solicitînd respingerea acesteia, totodată menționînd că în cadrul examinării cazului a fost stabilit cu certitudine că lucrările de excavare şi săpături au fost executate de societatea cu răspundere limitată „Moldavian Auto Test", în imediată apropiere a gazoductului, în lipsa coordonării cu operator de sistem de distribuţie gaze - societatea cu răspundere limitată „Rotalin Gaz Trading". Prin acţiunile sale ilicite, societatea cu răspundere limitată „Moldavian Auto Test" a încălcat prevederile Regulamentului privind zonele de protecţie a reţelelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1104 din 14.11.2018. Societatea cu răspundere limitată „Moldavian Auto Test" nu a obţinut acordul de la operatorul de sistem pentru efectuarea lucrărilor de construcţie în zona de protecţie a reţelelor de gaze naturale, nu a prezentat documentaţia de proiect, cu actele prevăzute în p. 50 din Regulament, a executat lucrările de construcţie fără autorizaţia operatorului de distribuţie şi în lipsa reprezentantului acestuia.

Termenul legal de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, avînd în vedere că dispozitivul hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru) a fost pronunțat la 21 aprilie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 19 mai 2023, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

Aprecierea instanței de apel:

Colegiul civil reține că acțiunea înaintată de către societate cu răspundere limitată "Rotalin gaz Trading" a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 276^2 - 276^4).

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 276^2 din Codul de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în

considerare dobînzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În acord cu prevederile art. 276[3] din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În conformitate cu prevederile art. 276[4] din Codul de procedură civilă, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare. Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276[3] fiind aplicabile corespunzător.

La caz, în adresa părților a fost expediată înștiințarea cu privire la examinarea apelului declarat în lipsa participanților la proces.

Studiind materialele cauzei în raport cu normele legale aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră apelul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele motive.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă ”instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre”.

În conformitate cu art. 386 alin. (1) lit. a) - d) Cod de procedură civilă, hotărîrea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin; circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente; concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sînt în contradicție cu circumstanțele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă ” fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel”.

În conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă ”instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar

în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei".

Colegiul civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinîndu-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărîrilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărîrilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă, că societatea cu răspundere limitată „Moldavian Auto Test" din data de 20 decembrie 2021 deține cu drept de proprietate privată terenul cu nr. cadastral 55241011783, cu suprafața totală de 0,2741, situat în s. Nimoreni, r-l Ialoveni.

Conform autorizației de construire cu nr.14 din 8 iunie 2022 s-a autorizat executarea lucrărilor de construire a casei de oaspeți și construcție auxiliară cu regim de înălțime subsol+parter+etaj pe terenul cu nr. cadastral 55241011783, situat în s.Nimoreni, r-l Ialoveni (f.d.65).

În timpul excavării fundației casei de către compania de construcție care a executat lucrările a fost deteriorată o țeavă de gaz de presiune medie, care era instalată pe teren proprietate privată.

Înaintînd acțiunea împotriva societății cu răspundere limitate "Moldavian AutoTest", reclamanta societatea cu răspundere limitată "Rotalin gaz Trading" a solicitat încasarea de la societatea cu răspundere limitată "Moldavian AutoTest" în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 89 940,64 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 2 698,22 lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Judecătoria Chişinău, sediul Centru prin hotărîrea din 21 aprilie 2023 a dispus admiterea integrală a acțiunii și s-a încasat de la societatea cu răspundere limitată „Moldavian Auto Testîn beneficiul societății cu răspundere limitată „Rotalin Gaz Trading" datoria la prejudiciul material cu titlu de pierderi de gaze naturale în mărime de 40093,44 lei, cheltuielile privind reluarea furnizării gazelor naturale 49847,20 lei și cheltuielile de judecată privind taxa de stat 2698,22 lei, în total 92638,86 lei.

Verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și, raportîndu-le la suportul probatoriu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru constată că instanța de fond, la pronunțarea hotărîrii, nu a determinat corect raportul juridic dedus judecății, nu a constatat și elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, situație ce impune casarea actului judecătoresc contestat.

În susținerea acestei opinii Colegiul reține că potrivit art. 19 alin. (1) și (2) Cod civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat), iar potrivit alin. (5) aceluiași articol, repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

În conformitate cu art. 1998 alin. (1) şi (2) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Articolul 2022 alin. (1) Cod civil statuează că se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.

În corespundere cu art. 2025 alin. (1)-(4) Cod civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească.

În cazul deteriorării unui bun, despăgubirea va fi egală cu pierderea valorii bunului și nu a costului reparației dacă costul reparației depășește disproporționat pierderea valorii. Această regulă se aplică animalelor doar dacă aceasta este oportună, avînd în vedere scopul pentru care animalul este ținut.

Despăgubirea se stabilește sub forma unei sume globale sau, dacă prejudiciul are caracter continuu, sub forma unei prestații periodice. În cazul în care se stabilește o despăgubire sub forma prestației periodice, debitorul poate fi obligat la constituirea unei garanții.

Persoana vătămată nu este ținută să demonstreze că a cheltuit suma despăgubirii în scopul reparării prejudiciului.

Conform prevederilor art. 2026 alin. (1) şi (2) Cod civil, prejudiciul cauzat din intenţia persoanei vătămate nu se repară.

Dacă culpa gravă a persoanei vătămate a contribuit la producerea prejudiciului sau la agravarea lui, despăgubirea se reduce potrivit gradului de vinovăţie a persoanei vătămate.

Cu privire la situația din speță Colegiul civil a reținut că apelantul societatea cu răspundere limitată „Moldavian Auto Test" este proprietarul terenului cu numărul cadastral 5524101.1783, cu suprafaţa de 0,2741 ha, amplasat în satul Nimoreni, raionul Ialoveni în baza contractului de vînzare-cumpărare nr. 1-1379 din 02 noiembrie 2021 (f.d. 56-61).

Conform procesului-verbal de constatare din 07 iunie 2022 (f.d.17) şi actului de depistare a gradului de deteriorare a instalației de utilizare gaze din 07 iunie 2022 (f.d.16), la 07 iunie 2022, în urma lucrărilor de excavare pe terenul sus-indicat, a fost deteriorat într-o parte gazoductul de presiune medie cu diametrul 110 de către excavatorul CE616 urmare a efectuării lucrărilor de construire a casei de locuit.

Potrivit actului de inspectare cu nr.09/02.22 din 12 decembrie 2022, întocmit de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică, la pct. 12 s-a constatat că la faţa locului la data inspectării nu au fost depistate inscripţii, ce ar confirma existenţa gazoductului de presiune înaltă, iar conform pct. 13 de către inspectorul AST a fost propus: societatea cu răspundere limitată „Rotalin Gaz Trading" va efectua ridicarea topografică de control la scara 1:500 a gazoductului inter rural pentru gazificarea s. Malcoci, Nimoreni şi Suruceni, raionul Ialoveni, construit conform proiectului nr. 2709 şi prezentarea acesteia către autorităţile locale nominalizate mai sus.(f.d.65-67).

Prin procesul-verbal de control nr. PV-AST-2022-00892 din 30 decembrie 2022, întocmit de către Agenţia pentru Supraveghere Tehnică s-a constatat că „ridicarea topografică pentru proiectarea casei de locuit din s. Nimoreni, r-nul Ialoveni, proprietar societatea cu răspundere limitată „Moldavian Auto Test", a fost executată în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare. Din studiul informaţiilor prezentate la faţa locului nu au fost depistate careva inscripţii pe piloni, garduri sau alte construcţii, privind indicarea ţevii de gaze de presiune înaltă, care traversa sectorul de teren n.c. 55241011783. Totodată, Primăria s. Nimoreni şi societatea cu răspundere limitată „Moldavian Auto Test", au confirmat lipsa unor informaţii privind existenţa reţelelor subterane de gaze naturale de presiune înaltă...". (f.d. 68- 69)

Conform procesului-verbal nr. 1 din 05 septembrie 2022 de constatare a lipsei marcajelor cu indicatoare de identificare a conductei subterane de gaze naturale de presiune înaltă situată pe terenul nr. cadastral 55241011783 din satul Nimoreni, raionul Ialoveni din 23 august 2022, comisia a constatat lipsa marcajelor stabilite

de Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale (f.d. 73-75).

La acest capitol, Colegiul civil subliniază, că potrivit pct. 14 din Hotărîrea Guvernului nr.1104 din 14.11.2018, informaţia privind amplasarea reală a rețelelor de gaze naturale se prezintă, în termen de 30 zile de la data punerii în funcţiune, de către operatorii de sistem autorităţilor administraţiei publice locale, pentru a fi transpuse pe hărţile funciare raionale /municipale.

În context, conform art. 76[1] din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, (1) în scopul acordării de despăgubiri cuvenite, aferente exercitării drepturilor de folosinţă şi de servitute prevăzute la art. 75 şi 76, operatorii de sistem sînt obligaţi să încheie contracte-cadru cu proprietarii terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate de exercitarea drepturilor de folosinţă şi de servitute. (2) Contractul-cadru se elaborează în conformitate cu clauzele obligatorii aprobate de Guvern şi stabileşte drepturile şi obligaţiile operatorului de sistem şi ale proprietarului terenului sau al bunului imobil afectat în legătură cu exercitarea drepturilor de folosinţă şi de servitute prevăzute la art.75 şi 76, inclusiv modalitatea de determinare a despăgubirilor pentru pagubele produse de către operatorii de sistem la exercitarea drepturilor respective. (3) Contractul-cadru se încheie la iniţiativa operatorului de sistem sau la solicitarea proprietarilor terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate. Operatorii de sistem informează proprietarii terenurilor şi ai bunurilor imobile afectate de exercitarea drepturilor de folosinţă şi de servitute cu privire la dreptul de a încheia contractul-cadru corespunzător şi cu privire la alte drepturi care le revin în conformitate cu prezentul capitol, prin afişarea pe panoul informativ şi prin publicarea pe pagina lor web a modelului contractului-cadru și a altor informații relevante în acest sens.

Urmare celor relatate, Colegiul apreciază critic poziția reclamantei/intimatei societatea cu răspundere limitată „Rotalin gaz Trading”, susținută greșit de prima instanță, or aceasta este bazată pe interpretarea eronată a normelor ce reglementează instituția răspunderii delictuale.

Or, potrivit normelor citate supta, temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil, ce constituie o totalitate de elemente esenţiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale.

Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii) ce atrage răspunderea delictual civilă a persoanei în cazul întrunirii cumulative a acestora: fapta ilicită, vinovăţia (dacă contrariul nu este expres prevăzut de Lege), prejudiciul şi raportul cauzal între acestea, iar lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală.

Astfel, se reţine că fapta ilicită este acţiunea/inacţiunea prin care, încălcîndu-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei.

Totodată, intenţia sau, corespunzător, acţiunea/inacţiunea, persoanei vătămate, exclude survenirea răspunderii delictual civile.

Referitor la prezenta cauză, Colegiul atestă că materialele cauzei atestă că în urma lucrărilor de excavare, realizate de prepuşii apelantului, a fost deteriorată conducta de gaze naturale de presiune medie, ce traversa subsolul terenului ce aparţine apelantului, cuantumul prejudiciului invocat de intimat constînd în valoarea gazelor naturale emise prin gaura cauzată în conducta respectivă în sumă de 40 093,44 lei, şi cheltuieli de remediere a conductei în sumă de 49 847,20 lei.

Prin urmare, pentru a stabili survenirea obligaţiei apelantului de a compensa sumele pretinse de intimat, instanţa urmează să stabilească, în contextul prezentării calculului cuantumului prejudiciului, comiterea prin acţiunile apelantului a unei fapte ilicite în raport cu intimatul, vinovăţia apelantului şi legătura cauzală a acestora cu prejudiciul invocat de intimat.

În acest context Colegiul atestă că intimatul, contrar sarcinii pozitive de probaţiune, impuse în obligaţia acestuia de art. art. 117, 118, 121 şi 122 CPC, nu a prezentat instanţei de judecată probe admisibile şi pertinente ce ar dovedi că în cadrul efectuării pe terenul proprietate privată a apelantului, realizate în baza actelor permisive eliberate de autorităţile publice locale abilitate, acesta a cunoscut sau trebuia să cunoască că terenul său este tranzitat de conducta de gaze naturale vizată.

Or, intimatul nu a prezentat nici în prima instanţă, nici în instanţa de apel ca urmare a invocării acestui fapt de către apelant, că şi-a exercitat obligaţiunea de a transmite informația topografică, ce ar conţine date despre tranzitarea terenului apelantei de către conducta deteriorată, către autoritățile locale, deși avea această obligație, motiv pentru care societatea cu răspundere limitată „Moldavian Auto Test” nu a cunoscut şi nici nu putea cunoaşte că pe terenul său a fost instalată conducta de gaze subterane cu presiune înaltă D-110 PE.

La fel, se reţine că materialele cauzei atestă lipsa unor marcaje sui-generis ce ar fi marcat tranzitarea terenului apelantului de conducta de gaze naturale subterană.

Totodată, la materialele cauzei lipseşte dovada iniţierii de către intimat a procedurii de încheiere cu apelantul sau predecesorii acestuia (în contextul în care necunoaşterea de către apelant a faptului tranzitării terenului său de către conducta subterană de gaze naturale exclude iniţiativa acestuia) a contractului-cadru de exercitarea drepturilor de folosinţă şi de servitute asupra terenului vizat.

Subsecvent, Colegiul conchide că cumulul acestor circumstanţe impută răspunderea pentru prejudiciile cauzate în sarcina intimatului, deoarece materialele

cauzei atestă legătura cauzală între prejudiciul suferit şi cauza survenirii acestuia cu inacţiunea ilicită a intimatului, astfel încît deteriorarea conductei subterane nu este imputabilă apelantului în conjunctura expusă supra.

Or, realizarea lucrărilor de construcţie în baza actelor permisive, eliberate în acord cu Legea, în necunoaştere a faptului existenţei la subsol a unei conducte de gaze naturale, determinată de inacţiunea intimatului, nu poate fi atribuite la o faptă ilicită, comisă cu vinovăţie, imputabilă apelantului.

Din aceste considerente Colegiul apreciază ca fiind nefondate argumentele intimatului referitoare la faptul că apelantul ar fi încălcat exigenţele art. 79 al Legii cu privire la gazele naturale şi pct. pct. 526-527 ale Cerinţelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuţie a gazelor naturale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 552/2017, deoarece necunoaşterea de către apelant şi/sau autorităţile locale a faptului tranzitării terenului apelantului de conducta subterană de gaze naturale, exclude imputaţia acestuia de a acţiona în acord cu normele nominalizate.

La fel, Colegiul apreciază ca fiind nejustificat argumentul apelantului cu trimitere la art. 74 al Legii cu privire la gazele naturale, deoarece această normă reglementează principiile generale de folosire a terenurilor şi drepturilor asupra proprietăţii unui terţ, însă nu exclude obligaţiunile intimatului de a acţiona cu diligenţă la aducerea la cunoştinţa proprietarului terenului despre uzarea servituţii, de încheiere a contractului corespunzător şi de marcare corespunzătoare a faptului existenţei conductei subterane pe terenul proprietarului, astfel încît proprietarul să fie încunoştinţat despre limitele drepturilor sale.

Or, în circumstanţele specifice prezentei speţe, atribuirea faptei comise la categoria celor ilicite ar fi fost posibilă doar dacă intimatul ar fi probat cert că apelantul a cunoscut sau trebuia să cunoască despre existenţa la subsolul terenului său a unei conducte de gaze naturale, condiţie nerealizată în speţă de către intimat, motiv pentru care Colegiul constată că la caz nu a fost probată nici fapta ilicită, nici vinovăția societății cu răspundere limitată „Moldavian Auto Test”, care a realizat la data producerii incidentului, acțiunile legate de demarare a construcției casei de locuit pe teren proprietate privată, după cum se deduce din concluziile expuse supra.

Din aceste considerente instanţa de apel constată lipsa legăturii cauzale între fapta prepuşilor apelantului şi consecinţele prejudiciabile survenite, deoarece fapta dată nu poate fi atribuită la categoria faptelor ilicite, comise cu vinovăţie, considerent din care argumentele contrare ale intimatului se resping integral ca fiind nefondate.

În conexiunea celor relatate și ținînd cont de probele administrate, Colegiul civil concluzionează netemeinicia cererii de chemare în judecată înaintată de către societatea cu răspundere limitată „Rotalin gaz Trading” împotriva societății cu

răspundere limitată „Moldavian Auto Test” cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul civil, reținînd ca întemeiate criticile apelantului, ajunge la concluzia de a admite cererea de apel, a casa hotărîrea primei instanțe și a adopta o nouă hotărîre, prin care a respinge integral cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Rotalin gaz Trading” împotriva societății cu răspundere limitată „Moldavian Auto Test” cu privire la încasarea prejudiciului material.

În conformitate cu art. 276^4, 385 lit.c), art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e:

Se admite cererea de apel declarată de reprezentantul apelantului, „Moldavian AutoTest” societate cu răspundere limitată, Stanislav Belenco.

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 aprilie 2023, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societate cu răspundere limitată „Rotalin gaz Trading” împotriva „Moldavian AutoTest” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea prejudiciului și se adoptă o nouă hotărîre prin care:

Se respinge integral cererea de chemare în judecată depusă de societate cu răspundere limitată „Rotalin gaz Trading” împotriva „Moldavian AutoTest” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea prejudiciului.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă la data pronunțării.

Președintele ședinței, Ruxanda Pulbere
judecătorul
Judecătorii Roman Pascari

Ala Malîi